

Dr. J. van der Land (1935-2011) overleden**A.C. van Bruggen**

This is a note to announce the death of Dr. Jacob van der Land (1935-2011), curator of worms and chief marine biologist in the National Museum of Natural History (now NCB/Naturalis), Leiden, 1964-2000. He acted as leader of major marine expeditions in the eastern Atlantic and western Indian Oceans, and Indonesia, where molluscs among the material obtained played a prominent role. He successfully encouraged specialists to work on this material. He was also involved in the organisation of marine research, nationally and internationally. In the museum he made a name for himself as a helminthologist and early computer specialist. One of his other achievements was organizing the move from the old building in the centre of Leiden to the newly erected complex on the edge of town.

Op 23 oktober 2011 overleed te Wassenaar Dr. Jacob (Jaap) van der Land, verbonden aan het toenmalige Rijksmuseum van Natuurlijke Historie (later Nationaal Natuurhistorisch Museum, thans NCB/Naturalis) te Leiden in de periode 1964-2000. Geboren in Kollum (Friesland) in 1935, studeerde hij biologie in Leiden, afgesloten met een academische promotie in 1970.

Al in 1964 werd Van der Land in het museum aangesteld als conservator voor de wormen. Later werd hij hoofd van de sectie invertebrata non-insecta en van het mariene onderzoek in het museum; hier kwam zijn organisatietalent tot volle bloei. In die functie fungeerde hij, aanvankelijk in samenwerking met de Koninklijke Marine, succesvol als leider van talrijke mariene expedities in het kader van zeegaand onderzoek naar Scandinavië, Canarische/Kaapverdische eilanden, Mauretanië, Indonesië en de Seychellen. Ten slotte organiseerde hij ook kleinschaliger marien onderzoek in Indonesië in de wateren van Sulawesi en de Molukken. Veel van deze expedities hadden een internationaal karakter, met name in het kader van de samenwerking met Indonesië. Tijdens al deze verzamelreizen werd o.a. veel molluskenmateriaal verzameld waarover gepubliceerd werd door talrijke specialisten, die zo nu en dan nieuwe soorten naar Van der Land noemden, bijv. *Pedicularia vanderlandi* Goud & Hoeksema, 2001 (Ovulidae).

Wat betreft onderzoek maakte hij naam als helmintholoog (wormendeskundige), vooral door zijn publicaties op het gebied van Priapulida en Vestimentifera. Hij maakte zich in het museum ook op andere terreinen nuttig; de organisatie van de verhuizing van het oude museum in de Raamsteeg naar het

nieuwe gebouw aan de Darwinweg lag vrijwel geheel in zijn handen. We mogen daarbij niet vergeten dat hij daarnaast een vroege proponent van de computer was; dankzij hem is het museum in dat opzicht altijd meer dan up to date geweest! Landelijk en internationaal speelde hij ook een belangrijke rol in de organisatie van het zee-onderzoek.

Na zijn afscheid van het museum in 2000 verscheen een speciale bundel in een van de museumtijdschriften (Den Hartog, 2001), waarin o.a. zijn leven en werken werden beschreven door Van Bruggen (2001). Zelf publiceerde hij in die tijd nog een zeer lezenswaard, interessant en buitengewoon karakteristiek autobiografisch relaas (Van der Land, 2000).

Literatuur

- BRUGGEN, A.C. van, 2001: Dr Jacob van der Land, marine biologist extraordinary. – Zoologische Verhandlungen Leiden 334: 7-20.
- HARTOG, J.C. den, red., 2001: Special volume on the occasion of the retirement in 2000 of Dr Jacob van der Land. – Zoologische Verhandlungen Leiden 334: 1-194.
- LAND, J. van der, 2000: Wil je conservator worden?: 1-45. National Museum of Natural History, Leiden.

Adres van de auteur:

Cees Laseurlaan 1185
2597 GN Den Haag
acvanbruggen@hetnet.nl
en dolf.vanbruggen@ncbnaturalis.nl

Quarterly devoted to Malacology
Edited by the

Société Belge de Malacologie
[Belgian Malacological Society]
Founded in 1966

Rue de Hermalle 113
B-4680 Oupeye - Belgium

Subscription (yearly)
Belgium: 40 EURO

Other countries: 55 EURO

contact: vilvens.claude@skynet.be
<http://www.societe-belge-de-malacologie.be/>